

125 . Turda | Comuna: Mihai Bravu | Județ: Tulcea | Anul: 2015

Anul: 2015

Cod RAN: 160868.04; 160868.05; 160868.10; 160868.15;

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca greacă, Epoca elenistică, Epoca romană târzie, Epoca medievală târzie

Tipuri sit: locuire, locuire civilă

Categorii sit: Neatribuit, Domestic, Civil

Autori: Mihaela Iacob, Marian Mocanu, Valentin Panait, Eugen Dorel Paraschiv, Diana Stan

Instituții: Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea

Raport

În anii 2013-2014 au fost realizate cercetări de teren pe teritoriul comunei Mihai Bravu pentru realizarea studiului istoric pentru Planul de urbanism general, fiind identificate 293 situri arheologice.

Situri incluse în LMI / RAN

1. Cod LMI – TL-I-s-B-05841 / Cod RAN – 160840.04; 164008.07.

La 750 m – 1,4 km N de localitatea Mihai Bravu, în punctul „La moară” se găsesc mai multe așezări suprapuse din perioade diferite: eneolitic, prima epocă a fierului, epoca romană și cea medievală timpurie, la care se adaugă o movilă funerară, probabil de epoca bronzului.

În anul 1987 s-au realizat săpături preventive prilejuite de instalarea gazoductului Isaccea – Negru Vodă. Au fost identificate și cercetate parțial „două așezări” din perioada medievală timpurie (sec. IX-X). În așezarea numită convențional „nr. 1” „s-au dezvelit câteva bordeie cu un inventar destul de sărac”. În așezarea „nr. 2”, situată la limita de SV a promontoriului, au fost dezvelite mai multe locuințe (atât bordeie cât și locuințe de suprafață), cuptoare și gropi menajere cu inventar bogat, constând în vase ceramice. Considerăm că cele două nuclee de locuire cercetate fac parte din aceeași așezare.

În anul 2000, cu prilejul instalării unui nou gazoduct, au fost trasate două secțiuni (cu o suprafață totală de 260 mp), fiind cercetate câteva gropi cu materiale de epocă medievală timpurie, romană și eneolitică (cultura Gumelnița).

2. Cod LMI – TL-I-s-B-05842 / Cod RAN – 160840.05.

La cca. 1,4 – 2 km N de localitatea Mihai Bravu, în continuarea sitului descris mai sus, în urma cercetărilor de suprafață, au fost identificate materiale arheologice din prima epocă a fierului (cultura Babadag) și din epoca romană, deci în această zonă sunt două așezări suprapuse.

3. Cod LMI – TL-I-m-B-05840.02 / Cod RAN – 160840.03.

La 1 km V de localitatea Mihai Bravu și la 3 km de Turda, în dreapta râului Taița (la cca. 800 m S de cursul actual al acestuia, în apropierea albiei majore) și a șoselei Turda – Mihai Bravu, în punctul „Tașlâc” se găsește o fortificație de tip quadriburgium.

Quadriburgium-ul de la Mihai Bravu a fost menționat pentru prima dată de către K. Școrpil în 1917, acesta propunând un plan pătrat, cu turnuri rotunjite la colțuri.

În 1987 fortificația a fost săpată integral de către A. Opaiț, însă rezultatele cercetării au rămas inedite. Conform unui plan al acestuia, quadriburgium-ul are formă dreptunghiulară, cu laturile de 40 x 34 m pe exterior, grosimea zidurilor de 3 m și turnuri în formă de evantai la colțuri. Pe baza descoperirilor monetare rezultă că fortificația a fost construită în sec. IV și a funcționat până în anii 375/378. În urma săpăturilor a

rezultat o cantitate redusă de ceramică (în special amfore LR 2 și amfore masive pentru pește, de factură pontică) sau de alte artefacte. În zidul de incintă au fost descoperite mai multe inscripții funerare de epocă romană timpurie; unele au fost luate de localnici în anii '90. Alte patru, scoase din incintă și abandonate, au fost recuperate de noi la sfârșitul anului 2013.

4. Cod LMI – TL-I-m-B-05840.03 / Cod RAN – 160840.03.

În punctul „Tașlâc”, la V de localitatea Mihai Bravu, de la cca. 200 m până la 1,2 km (până la marginea unei ravene), în dreapta șoselei Turda – Mihai Bravu, până la 1 km spre S, se găsește o așezare rurală de epocă romană.

Primele cercetări, cu caracter de salvare, au fost realizate la sfârșitul anilor '80, însă acestea au rămas inedite. Printre descoperiri, menționăm câteva piese ceramice de epocă romană timpurie (în special amfore Dressel 24) și o inscripție ce amintește un Vicus Bad...

În anul 2000 au fost realizate noi cercetări, pe viitorul traseu al conductei de gaz metan, prilej cu care au fost descoperite două morminte de perioadă medievală târzie sau modernă și o groapă cu materiale din prima epocă a fierului, precum și numeroase fragmente ceramice de epocă romană și medievală timpurie, în afara unor contexte.

După anul 2000 în zonă au fost descoperite două diplome militare.

5. Cod LMI – TL-I-m-B-05840.04 / Cod RAN – 160840.03.

În perimetrul așezării rurale de epocă romană din punctul „Tașlâc”, în ani 1999-2000, cu prilejul unor cercetări de suprafață, în zona viitorului traseu al ultimei conducte de gaz metan a fost observat un aliniament de tumuli puternic aplatizați, dispuși pe direcția N – S. Alte structuri, ce pot fi, de asemenea, movile funerare se observă pe ortofotoplan. În prezent, în teren, movilele nu se mai observă.

În toamna anului 2000 a fost cercetată una dintre movile (situată la cca. 600 m SV de Drumul Comunal 229 Mihai Bravu – Turda și cca. 700 – 800 m V de localitatea Mihai Bravu), fiind identificate trei morminte ce se încadrează în epoca bronzului, deși în LMI și RAN, la codurile de mai sus este menționată o necropolă tumulară și plană de epocă romană (sec. II-IV p. Chr.).

6. Cod LMI – TL-I-m-B-05840.01 / Cod RAN – 160840.03.

Situl (așezare) suprapune jumătatea de E a așezării rurale din punctul „Tașlâc”. În anul 2000 au fost realizate cercetări de salvare, prilej cu care au fost descoperite două morminte de perioadă medievală târzie sau modernă și o groapă cu materiale din prima epocă a fierului, precum și numeroase fragmente ceramice de epocă romană și medievală timpurie, în afara unor contexte.

7. Cod LMI – TL-I-s-B-05954 (TL-I-m-B-05954.01 și TL-I-m-B-05954.02) / Cod RAN – 160868.02.

La NV de localitatea Turda, pe malul drept al râului, pe ambele părți ale DJ Turda – Nicolae Bălcescu, se află o așezare de epocă romană (cod LMI TL-I-m-B-05954.01). În urma cercetărilor de suprafață au fost recoltate numeroase fragmente ceramice datate din sec. II până în sec. IV p. Chr. (de la vase de bucătărie, de băut și de la amfore, în special Zeest 84-85 și LR 2), la care se adaugă un fragment de la un vas-borcan medieval timpuriu și o bucată de zgură de sticlă. În LMI este menționată și o necropolă de epocă romană (cod TL-I-m-B-05954.02).

8. Cod LMI – TL-I-s-B-05953 / Cod RAN – 160868.01.

La limita de SE a localității Turda, în dreapta șoselei Nicolae Bălcescu – Turda a fost identificat un cimitir musulman, de epocă medievală târzie și modernă.

9. Cod LMI – TL-I-s-B-05838 / Cod RAN – 160840.06.

La cca. 2 km V de limita de SV a localității Mihai Bravu și la cca. 2,5 km SSV de șoseaua Turda – Mihai Bravu, la V de dealul Balar Bair, în punctul „Movila Biseriçuța”, se găsește un turn de observație. Pentru construcția fortificației (din piatră și mortar) a fost amenajată mai întâi o movilă din pământ. În lipsa unor cercetări, planul turnului nu poate fi reconstituit; probabil acesta este dreptunghiular. Astfel de structuri sunt specifice perioadei romane târzii. Turris-ul de la Mihai Bravu trebuie legat de drumul roman care

traversa provincia Scythia prin centru, pornind de la Noviodunum și ajungând la Constantinopolis, prin (L)Ibida, Tropaeum Traiani, Zaldapa, Markianopolis.

Situri neincluse în LMI / RAN:

1. În primăvara anului 2015 a fost identificată o așezare de perioadă elenistică, prin cercetări de suprafață, pe malul stâng al unui afluent al Taiței, la cca. 3,2 km NE de localitatea Turda, la limita teritoriului administrativ al comunei Mihai Bravu. Au fost recoltate numeroase fragmente ceramice, majoritatea de amfore (în special de Thassos, datate în sec. IV-III a. Chr.).

3. La cca. 120-150 m NV de localitatea Turda, de o parte și de alta a râului Talița (a unui pod contemporan) au fost identificate porțiuni ale unui drum realizat din dale mari de piatră. După sistemul constructiv, acesta poate fi de epocă romană.

4. La limita de SE a localității Turda, în zona gropii de gunoi, la cca. 100-120 m V de limita cimitirului turcesc (situl MB 32) a fost identificat un cuptor circular (varniță) din perioada medievală târzie sau modernă. Acesta are diametrul de cca. 2,5 m și se păstrează pe o înălțime de cca. 3,5 m.

5. La 500 m – 1 km SE de localitatea Turda, în stânga șoselei Turda – Mihai Bravu, la cca. 300 m de cursul râului (în dreapta acestuia), pe un mic promontoriu, au fost descoperite fragmente ceramice elenistice și romane, ceea ce demonstrează existența unor așezări din perioadele respective.

Informații suplimentare online

[Raportul 5666 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
